

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beschikbaar stellen budgetten Strategische Agenda Zoetermeer 2040 voor de jaren 2024 en 2025
Zaakid	2023-102882
Versie	
Auteur	M. Ter Hoeve 079 346 8197 m.ter.hoeve@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	A. Quentin
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	Wethouder Weerwag

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Programma 7 Inrichting van de stad
Eerdere besluitvorming	Raadsbesluit Vrijgeven budgetreservering 2019 capaciteit uitvoering plannen Schaalsprong d.d. 23 september 2019 Raadsbesluit Versnellingsagenda woningbouw d.d. 8 oktober 2018 Raadsbesluit Kosten Schaalsprong 2018 en 2019 d.d. 9 juli 2018 Raadsbesluit Samen de toekomst van Zoetermeer vormgeven d.d. 27 november 2017 Raadsbesluit Woningbouwprogramma Zoetermeer d.d. 11 september 2017 Raadsbesluit Woningbouwagenda Zoetermeer d.d. 13 februari 2017 Collegevoorstel Plan van aanpak Zoetermeer 2040 (omgevingsvisie) d.d. 3 juni 2019 Raadsvoorstel Eindrapportage stadsbrede samenspraak - gesprek met de stad d.d. 24 juni 2019 Raadsvoorstel Plan van aanpak Zoetermeer 2040 (omgevingsvisie) d.d. 4 november 2019 Collegevoorstel Basisdocument Zoetermeer 2040 d.d. 17 december 2019 Raadsvoorstel ontwerp Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 d.d. 14 juni 2021 Beschikbaar stellen budgetten voor het gebiedsprogramma Dutch Innovation Park en de impulsen voor toegepast innoveren in Zoetermeer d.d. 31 januari 2022 Raadsbesluit Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 d.d. 31 januari 2022 Raadsbesluit Beschikbaar stellen Schaalspronggelden (Strategische Agenda Zoetermeer 2040) 2022 en 2023 d.d. 21 februari 2022

Samenvatting	In de Programmabegroting 2024-2027 zijn in het kader van de Strategische Agenda voor de jaarschijven 2024 en 2025 middelen gereserveerd in de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 voor programma's, projecten, wijkverkenningen en regie. Om reserveringen te kunnen benutten is een raadsvoorstel nodig. De gang van zaken bij de Strategische Agenda (en voorheen Schaalsprongmiddelen) is om dit per twee jaar beschikbaar te stellen. Met dit raadsvoorstel wordt hieraan invulling aan gegeven voor de jaren 2024 en 2025. De aanvragen in dit raadsvoorstel zijn ter voorbereiding van het programma Woningbouw als aanjager van een sociaaleconomisch krachtige stad, binden en onderhouden relatienetwerk/investeren in de stad en OV schaalsprong, de ambtelijke ondersteuning voor de uitvoering van de visie Zoetermeer 2040 en de sturing van het programma Dutch Innovation Park.
Bijlagen	Bijlage 1 Overzicht van gereserveerde en aangevraagde bedragen Rif Bijlage 2 Begrotingswijziging

Raadsbesluit

Beschikbaar stellen budgetten Strategische Agenda Zoetermeer 2040 voor de jaren 2024 en 2025

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 december 2023

Besluit

1. De via de reserve Fonds Zoetermeer 2040 in de programmabegroting 2023-2026 gereserveerde middelen voor de Strategische Agenda voor de jaren 2024 en 2025 beschikbaar te stellen en wel als volgt:
 - a. Voor sturing van het programma Dutch Innovation Park voor 2024 en 2025 een budget van € 205.000 beschikbaar te stellen.
 - b. Voor de voorbereiding van woningbouw en bijbehorende onderzoekskosten voor 2024 € 220.000 en voor 2025 € 220.000 beschikbaar te stellen
 - c. Voor de gemeentelijke inzet bij het ondersteunen van nieuwe ruimtelijke initiatieven voor 2024 en 2025 € 200.000 beschikbaar te stellen.
 - d. Voor de gemeentelijke inzet voor de uitvoering van projecten van de woningbouwagenda voor 2024 en 2025 € 900.000 beschikbaar te stellen, opgebouwd uit:
 - € 300.000 als gemeentelijk aandeel in de kosten
 - € 285.000 als te verhalen kosten op projectontwikkelaars
 - € 315.000 als investeringsbudget immateriële vaste activa (in afwachting inbreng in een nieuwe grondexploitatie)
 - e. Voor de Schaa sprong OV/stationsgebied voor 2024 € 120.000 en voor 2025 € 120.000 beschikbaar te stellen.
 - f. Voor Relatienetwerk/investeren in de stad voor 2024 en 2025 € 120.000 beschikbaar te stellen.
 - g. Voor de procesondersteuning en uitvoering van de Visie Zoetermeer 2040 € 592.000 beschikbaar te stellen voor 2024 en 2025.
- Via het reserve Fonds Zoetermeer 2040 extra middelen voor de Strategische Agenda voor de jaren 2024 en 2025 beschikbaar te stellen en wel als volgt:
 - h. Voor de voorbereiding van het programma Woningbouw als aanjager voor 2024 € 370.000 en 2025 € 190.000 beschikbaar te stellen
 - i. Voor de uitwerking van de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer voor 2024 € 425.000 beschikbaar te stellen.
 - j. Een indexering van € 30.000 voor de gelden voor de sturing van het programma Dutch Innovation Park voor 2024 en 2025.
2. De onder 1a tot en met 1j genoemde kosten van in totaal € 3.182.000 voor 2024 en € 2.577.000 voor 2025 te dekken c.q. te verwerken door:
 - a. aanwending van de voor dit doel gereserveerde en extra middelen in de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 van € 2.582.000 voor 2024 en van € 1.977.000 voor 2025;
 - b. (voor punt 1e) dekking vanuit een bijdrage vanuit kostenverhaal ter grootte van € 285.000 voor 2024 en 2025;
 - c. (voor punt 1e) De kosten te verantwoorden als immateriële vaste activa, in afwachting van inbreng als boekwaarde in een nieuwe grondexploitatie, een bedrag van € 315.000 in 2024 en € 315.000 in 2025.
3. De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijzigingen vast te stellen.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het gaat om de vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting (artikel 1 lid 3 sub b Referendumverordening).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 29 januari 2024

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

De omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is vastgesteld op 31 januari 2022. Met behulp van drie sporen uit de 1^e Strategische Agenda worden zoveel mogelijk het beleid, projecten, acties, programma's en regelingen gericht op het toekomstbeeld van de Visie Zoetermeer 2040. Een volgende rapportage Strategische Agenda Zoetermeer 2040 komt naar verwachting in het eerste half jaar van 2024 naar uw raad. Daarin staan de resultaten van de activiteiten uit de 1^e Strategische Agenda en de voorlopige portefeuille van programma's waarmee het college de visie verder wil uitvoeren.

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn in het kader van de Strategische Agenda (voormalig Schaalsprong) voor de jaarschijven 2024 en 2025 middelen gereserveerd in de reserve Fonds Zoetermeer 2040. Deze zijn bedoeld als voorbereidingsmiddelen voor woningbouwprojecten, programma's, (ambtelijke) ondersteuning en het binden en onderhouden van het relatienetwerk in de stad. Met dit raadsvoorstel wordt u voorgesteld de gereserveerde budgetten beschikbaar te stellen. Daarnaast vragen we extra budget om enkele programma's, projecten en activiteiten te kunnen voorbereiden en ondersteunen.

Definitieve voorstellen voor programma's en projecten worden na de voorbereidingsfase als afzonderlijke raadsvoorstellen aan uw raad voorgelegd. Voorbeelden van programma's die in het verleden in dit raadsvoorstel zijn meegenomen maar nu zelfstandig aanvragen zijn de Entree, de Binnenstad en Meerzicht. Deze programma's zijn daarom geen onderdeel meer van dit raadsvoorstel. Voor het programma Dutch Innovation Park is voor het kernteam en het project nog budget nodig voor 2024 en 2025 en maakt daarom wel onderdeel van het raadsvoorstel.

Voor de uitvoering van de Strategische Agenda zijn ten eerste programmavoorstellen voor Buytenwegh en Woningbouw als aanjager voor een sociaaleconomisch krachtige stad de komende twee jaar aan de orde. Voor Buytenwegh is al het benodigde budget in de Programmabegroting beschikbaar gesteld. Voor de voorbereiding voor het programma Woningbouw als Aanjager wordt nu wel budget gevraagd.

Daarnaast is ambtelijke ondersteuning nodig voor de organisatie en uitvoering van de Strategische Agenda. In 2024 gaat het college aan de slag met het opzetten van de programmaportefeuille voor de uitvoering van de visie tot 2028. Ten slotte is het college bezig met een visuele en fysieke vertaling van de visie Zoetermeer 2040, de 'Ruimtelijke Strategie Zoetermeer'. In het kader van de omgevingswet is het verplicht om een verbeelding van de Visie ZM 2040 te maken. Om daar nu verdere stappen in te kunnen zetten zijn net als in de afgelopen twee jaar aanvullende budgetten noodzakelijk.

Beoogd effect

Met het beschikbaar stellen van de gereserveerde middelen wordt in overeenstemming met de Visie Zoetermeer 2040 beoogd om de positie van Zoetermeer – zowel stad als samenleving – te versterken. Op een termijn van 10 à 20 jaar zal er in Zoetermeer sprake zijn van een toegenomen en onderscheidende woonaantrekkelijkheid, een sterkere sociaaleconomische positie, een betere balans tussen beroepsbevolking en werkgelegenheid en een mix van prettige leefbare wijken en buurten.

Concrete resultaten

Op basis van de besluiten kunnen de volgende resultaten worden gerealiseerd. Deze zijn verder toegelicht bij voorstel/keuzemogelijkheden/risico's in het volgende onderdeel van dit voorstel.

Besluitpunt	Resultaat (zie voor toelichting bij voorstel/keuzemogelijkheden/risico's)
1a Sturing programma Dutch Innovation Park	- Dagelijkse coördinatie uitvoering Programma Dutch Innovation Park vormgeven
1b Voorbereiding Woningbouw	- Woningbouwregisseur (stimuleert initiatiefnemers tot woningbouwinitiatieven die bijdragen aan doelen Visie ZM2040) - Onderzoekskosten
1c Nieuwe initiatieven	- Ambtelijke expertise voor helpen opstarten woningbouwinitiatieven van derden
1d Gemeentelijke inzet woningbouw	- Begeleiden woningbouwinitiatieven in de initiatieffase (voordat het projecten worden met anterieure overeenkomst en kostenverhaal)
1e Schaalsprong, openbaar vervoer en stationsgebied	- Opname in MIRT ^{*)} van het Rijk: inzet voor lobby naar Regio en Rijk voor het mogelijk maken van de ZoRo-lijn inclusief ontwikkelstrategie Bleizo West en vernieuwing station Zoetermeer
1f Binden en onderhouden relatienetwerk/ investeren in de stad	- Relatienetwerk op te bouwen en onderhouden voor uitvoering Zoetermeer 2040, onder meer door middel van Permanente Marktdialoog Zoetermeer (PMZ). In de PMZ zijn gemeente, bouwers, corporaties en investeerders met elkaar in gesprek. - Opstellen stadsbouwakkoord 2.0
1g Procesondersteuning en uitvoering Visie ZM2040	- Dagelijkse coördinatie uitvoering Visie ZM2040 - Advies- en aanjaagfunctie naar organisatie over Visie ZM2040 - Bestuurlijke rapportage/besluitvorming - Jaarlijkse 'Staat van Zoetermeer' - Opstellen 2 ^e Strategische Agenda - Opstellen programmaportefeuille uitvoering visie tot 2028
1h Woningbouw als aanjager	-Het programma Woningbouw als aanjager heeft twee hoofdoelstellingen: 1) voldoen aan de grote vraag naar woningen, zowel in de regio als in Zoetermeer, maar met oog voor kwaliteit en diversiteit, 2) een bijdrage leveren aan een sociaaleconomisch krachtigere stad -Dit leidt in chronologische volgorde tot: Een woningmarktanalyse - Een contourennotitie Woningbouw - Vaststelling doelgroepenverordening - Vaststelling participatievoorstel - Vaststelling van het beleidsprogramma -Middelen zijn met name voor ambtelijke expertise en onderzoekskosten.
1i Opstellen Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040	-Wettelijke verplichting tot opstellen verbeelding van de Visie -Ambtelijke expertise voor ontwikkeling Ruimtelijke Strategie Zoetermeer - Onderzoekskosten voor ontwikkeling Ruimtelijke Strategie Zoetermeer - Participatietraject

	- Ontwikkeling kaart- en beeldmateriaal
1j	Door indexering blijkt het bedrag onder 1a niet voldoende en daarom wordt het bedrag met €30.000 verhoogd.

*) MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

Argumenten

1.1 Voor 2024 en 2025 zijn in het Fonds Zoetermeer 2040 middelen gereserveerd, maar nog niet vrijgegeven.

Voor de start van de betreffende jaren dienen de budgetten beschikbaar te worden gesteld om de uitvoering in gang te zetten. Het voorstel dient om de benodigde budgetten voor 2024 en 2025 beschikbaar te stellen. Dit betreft de posten bij besluitenpunten 1a t/m 1g.

1.2 Het gevraagde budget is niet voldoende gebleken en daarom is er in 2024 een bedrag van € 825.000 en in 2025 een bedrag van € 220.000 extra aangevraagd

De extra gevraagde budgetten waren bij de aanvraag in de perspectiefnota en begroting nog niet in beeld. Het gaat om budgetten voor het realiseren van de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer, de opstart van het programma Woningbouw als Aanjager en een indexering van het bedrag dat noodzakelijk is voor de programmasturing en coördinatie van het programma Dutch Innovation Park. Dit betreft de posten bij besluitpunten 1h t/m 1j. In de bovenstaande tabel zijn deze bedragen verder toegelicht.

1.a.1 De programmasturing en coördinatie van het programma Dutch Innovation Park vraagt om inzet van interne en externe expertise

De kosten voor de inzet van de meeste gemeenteambtenaren en andere experts die zich op programmaniveau met deze ontwikkelingen bezighouden worden vanuit de Algemene Middelen gedekt. Het budget in dit voorstel dient voor de continuïteit van dit meerjarenprogramma. Het programmateam heeft een vestigingsklimaat gecreëerd waarbinnen het ICT-bedrijvenscluster en kennisinstellingen groeit en investeert. Dit vereist evenwel voortdurende aandacht in het onderhouden van bestaande contacten maar ook inzet om nieuwe partners te zoeken om zo de lange termijn doorontwikkeling van het Dutch Innovation Park tot stand te brengen en te behouden. In de reserve Fonds 2040 is hiervoor € 205.000 gereserveerd. Door indexering is dit niet meer toereikend en is een budget van € 235.000 nodig (beslispunt 1j).

1.b.1 Voor de continuering van de woningbouwprogrammering is budget nodig voor de woningbouwregisseur en onderzoekskosten

Om woningbouw mogelijk te maken wordt, tezamen met marktpartijen, gewerkt aan concrete woningbouwlocaties. Dit wordt opgepakt door de woningbouwregisseur. Daarnaast onderhoudt de woningbouwregisseur contacten met het Rijk en de Provincie en verwerft subsidies en ondersteunt actief de projecten bij het aanvragen van subsidies. Het vaststellen van de forse woningbouwproductie vraagt om een goede sturing en betrokkenheid en draagvlak van inwoners. Om effectief te kunnen sturen op de bouwproductie is in kwalitatieve en kwantitatieve zin inzicht nodig in de actuele bouwproductie. Daarnaast is deze informatie noodzakelijk om de juiste beleidskeuzes te maken en waardevol voor gesprekken met marktpartijen als het gaat om programma-invulling. Ten behoeve de woningbouwproductie is voorbereidend onderzoek nodig. Omdat het doelmatig en doeltreffend is om dit gemeente breed op te pakken is voorbereidend onderzoeksbudget nodig. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt ten behoeve van het opmaken van bestemmingsplannen.

1.c.1 Er is voor de komende jaren budget nodig om de ruimtelijke initiatieven van derden in behandeling te kunnen nemen.

Voor het in behandeling nemen van initiatieven voor woningbouw van eigenaren/ontwikkelaars is gemeentelijk budget noodzakelijk. Deze kosten kunnen niet altijd worden verhaald op de initiatiefnemer. De inzet van de gemeente is echter om de kosten voor de initiatieffase zoveel mogelijk te verhalen op de initiatiefnemer en voorfinanciering van de gemeente te beperken. Dit budget zal de komende twee jaar gebruikt worden voor het in behandeling nemen van woningbouwinitiatieven die de mechanismen in de buurt, wijk of stad positief beïnvloeden. In 2022/23 is er gewerkt aan 18 nieuwe initiatieven.

1.d.1 Het bemensen van woningbouwprojecten is belangrijk voor het op gang brengen van de woningbouwproductie.

Om de bouwproductie te stimuleren is via het Woningbouwprogramma en de Versnellingsagenda, nieuw planaanbod aan woningbouwlocaties gecreëerd.

Op een groot gedeelte van deze nieuwe locaties liggen initiatieven van derden of is er de mogelijkheid om zelf een initiatief te ontplooien.

De bouw van woningen moet echter met meer precisie dan in het verleden worden ingezet. Het gaat hierbij niet alleen om aantallen, maar om woningen die zowel een versterking betekenen voor de bestaande stad als bijdragen aan de sociaaleconomische kracht van de samenleving. Daarom is het goed om ook vanuit het programma Woningbouw als aanjager voor een sociaaleconomisch krachtige stad op deze middelen te sturen.

1.e.1 Om de nieuwe woningen bereikbaar te maken en de doelen uit de Visie Zoetermeer 2040 te realiseren, zijn investeringen in het openbaar vervoer van groot belang.

Daarom zijn er plannen voor een Schaalsprong van het openbaar vervoer, waarbij de gemeente beter wordt aangesloten op het regionale netwerk (met name richting Rotterdam). Hierbij is het doel dat de groei van de mobiliteit kan worden opgevangen met het openbaar vervoer in plaats van het zwaarder belasten van het wegennetwerk. Dit is ook van belang voor de hoofdlijn 'Zoetermeer Regiostad' uit de visie Zoetermeer 2040. Zoetermeer kan dit niet alleen realiseren. Het is daarom nodig om tijd te steken in goede relaties met partners in de regio om draagvlak te krijgen voor deze OV-schaalsprong. Naast het onderhouden van relaties en deelname aan het bestuurlijk overleg Meerjaren Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) en de daarbij behorende voorbereiding zal o.a. verder worden gewerkt aan de ontwikkelstrategie ZoRo, het ontwikkelperspectief en -strategie voor het gebied Bleizo West en de optimalisatie van de Randstadrail (de Krakeling). Daarnaast zal gewerkt worden aan de lobby voor een ingrijpende verandering en upgrade van station Zoetermeer (Nelson Mandelabrug).

1.f.1 Om de komende jaren de juiste partners aan de stad te binden, is zichtbaarheid van het investeringsprogramma noodzakelijk richting de vastgoedmarkt.

Zoetermeer moet grotere bekendheid en commitment krijgen onder 'nieuwe' (kwaliteits-) ontwikkelaars, ontwikkelende bouwers en (lange termijn) beleggers. Hiertoe is een Zoetermeers Stadsbouwakkoord gesloten, is een werkagenda opgemaakt en zijn activiteiten ontwikkeld om een relatienetwerk op te bouwen en te onderhouden. Hierdoor krijgt Zoetermeer en de Zoetermeerse opgave een grotere bekendheid bij marktpartijen. Het Stadsbouwakkoord zorgt daarbij voor grotere commitment van marktpartijen op de Zoetermeerse opgave. Deze partijen zijn verenigd in de Permanente Marktdialoog Zoetermeer (PMZ). Dit akkoord is al gericht op de ambities in de visie Zoetermeer 2040. Het doel is om de komende twee jaar ook andere partners en inwoners verder te verbinden aan de uitdagingen en doelstellingen uit de Visie Zoetermeer 2040. Het budget wordt eveneens ingezet voor de aanwezigheid op de Vastgoedbeurzen (zoals de Provada) en de ontwikkeling van tools zoals netwerkdatabase en andere digitale ondersteuning zoals website en proposities.

1.g.1 Voor ondersteuning van de directie, het college en verschillende programma's voor de realisatie van de Visie Zoetermeer 2040

Het kernteam Zoetermeer 2040 waarborgt de alle besluitvorming en verankering van de besluiten in de organisatie. En is verantwoordelijk voor de bewaking van goede uitvoering van de Visie Zoetermeer 2040 en de Strategische Agenda. Het team draagt sinds de besluitvorming over de 1^e Strategische Agenda actief zorg voor het in lijn brengen van beleid, investeringsvoorstellen, programma's en projecten met de doelen en uitgangspunten van de Visie Zoetermeer 2040. Daarnaast heeft het team een belangrijke rol bij advisering over de opstart van beleids- en gebiedsprogramma's. Het team heeft ook een aanjaagfunctie naar de rest van de organisatie.

In 2022 en 2023 is het team bezig geweest met de uitwerking van spoor 1 en 2 uit de 1^e Strategische Agenda Zoetermeer 2040. De resultaten hiervan komen in Q1 van 2024 naar uw raad. Daarnaast zorgt het team voor een jaarlijkse update van de Staat van Zoetermeer.

In 2024 en 2025 gaat het team aan de slag met het opzetten, voorbereiden en uitwerken van de programmaportefeuille die de Visie Zoetermeer 2040 moet gaan uitvoeren. Hierover volgt inhoudelijk meer in de jaarlijkse rapportage.

1.h.1 Voor het programma Woningbouw als Aanjager voor een sociaaleconomisch krachtige stad zijn (extra) voorbereidingsmiddelen nodig.

Dit programma werkt aan een beleidsprogramma Woningbouw als Aanjager (voorheen *Woningbouw als Katalysator voor een Sociaaleconomisch Krachtige Stad*). Het is het eerste beleidsprogramma dat voortkomt uit de Visie ZM2040. Het beleidsprogramma doet bijvoorbeeld uitspraken over het in balans brengen van de woningvoorraad van wijken en op welke plekken in de stad er het beste er gebouwd kan worden voor ouderen, sociaaleconomische krachtige doelgroepen en doelgroepen met sociaaleconomisch potentieel. Verder ontwikkelt het programma stimuleringsmaatregelen om de realisatie woningen makkelijker te maken en de slaagkansen van inwoners te vergroten. Ook ontwikkelt het programma regelgeving om kwaliteit van de woningbouw te borgen, bijvoorbeeld in de vorm van een doelgroepenverordening. Voor de Woningbouwprogrammering en de voorbereiding van bestemmingsplannen is het benodigde budget gereserveerd. Voor het beleidsprogramma Woningbouw als aanjager is dat nog niet het geval. Het gevraagde budget voor dit onderdeel is nodig om het in 2023 gestarte programma verder vorm te geven. Het budget wordt aangewend om een programmastructuur (management, ondersteuning en beheersing) op te zetten, capaciteit van medewerkers te dekken, extern onderzoek en advies in te kopen en een raadsvoorstel voor te bereiden. In 2023 is voor de start van het programma een startbudget beschikbaar gesteld. U bent op 26 oktober jl. via [dit raadsmemo](#) op de hoogte gesteld van de start en inhoud van het Programma Woningbouw als Aanjager.

1.i.1 Voor de realisatie van de Omgevingsvisie (Visie ZM2040) en de Strategische Agenda 2040 is de ontwikkeling van een ruimtelijke strategie noodzakelijk.

In januari 2022 heeft de raad de Visie Zoetermeer 2040 vastgesteld. Deze visie dient tevens als omgevingsvisie. De visie beschrijft een aantal mechanismen in Zoetermeer die aandacht verdienen en schetst een zestal hoofdlijnen voor de toekomstige ontwikkeling van de stad. Zoals gebruikelijk bij een visie worden alleen ontwikkelingen op hoofdlijnen geschetst. Bovendien doet de visie geen uitspraken over locaties waar bepaalde ontwikkelingen in de toekomst plaats gaan vinden. Omdat de Omgevingswet vraagt om een nadere ruimtelijke invulling van de omgevingsvisie is besloten deze aan te vullen met een Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040. Voor ontwikkeling is budget nodig. U bent op 25 oktober jl. via [dit memo](#) geïnformeerd over de voortgang. Tevens is er op 31 oktober een technische bijeenkomst georganiseerd. Het komende jaar zal de raad middels verschillende technische bijeenkomsten geïnformeerd worden.

2.1. De kosten voor het programmamanagement van de verschillende programma's zijn niet te dekken vanuit het kostenverhaal met ontwikkelende partijen.

De kosten voor de inzet van de meeste gemeenteambtenaren en overige experts die zich op programmaniveau met deze ontwikkelingen bezighouden worden niet vanuit de Algemene Middelen gedekt. Dit zijn tijdelijke kosten en geen structurele kosten. Deze kosten kunnen worden aangeduid als voorinvesteringen voor de realisatie van de doelstellingen uit de visie Zoetermeer 2040, het woningbouwprogramma en de gebiedsontwikkelingen in de stad. Pas bij individuele projecten in de uitwerkingsfase is het mogelijk om de kosten te dekken vanuit kostenverhaal met ontwikkelende partijen en budgetten voor investeringen in de buitenruimte.

2.2 Voor de kosten voor de woningbouwprogrammering wordt getracht om de kosten zoveel mogelijk te dekken vanuit het kostenverhaal en grondopbrengsten.

Voor de initiatieffase is gemeentelijk budget noodzakelijk, deze kosten kunnen niet worden verhaald op de initiatiefnemer. Voor de dekking van de initiatieffase is in de programmabegroting een budget 'nieuwe initiatieven' aanwezig. De initiatieffase wordt zo kort mogelijk gehouden om de kosten te beperken. Na deze fase vindt dekking plaats door kostenverhaal of via verkoopopbrengsten. Dit is afhankelijk van het type project waarbij de grondpositie bepalend is.

Met kostenverhaal wordt het bij een derde partij in rekening brengen van kosten die de gemeente maakt om het initiatief te kunnen realiseren bedoeld. Dit kunnen zowel de plankosten zijn (de kosten van de ambtelijke inzet) of aanvullende kosten zijn zoals de kosten van de inpassing van het gebied in de bestaande openbare ruimte.

3.1 Het budgetrecht ligt bij de raad.

Voor voorgaande jaren zijn middelen beschikbaar gesteld. Voor voortzetting van de activiteiten in 2024 en 2025 is beschikbaar stellen van middelen door de raad en opname in de begroting noodzakelijk.

Kantttekeningen

Geen

Financiën

De uitvoering van de Visie Zoetermeer 2040 en de daaruit voortvloeiende programma's en het aanjagen van de onderdelen uit de Strategische Agenda brengt kosten met zich mee. Niet voor alle onderdelen waarvoor nu budget wordt gevraagd zijn voldoende middelen in de reservering opgenomen. Daarom worden, zoals eerder aangegeven, extra middelen gevraagd boven op de gereserveerde middelen. De aanvragen zijn op volgorde van de besluitpunten hieronder in de tabel uiteengezet. Hierin zijn de kosten en dekkingsbronnen gesplitst. In bijlage 1 is het overzicht opgenomen met de specificatie van de eerder gereserveerde bedragen voor de Schaa sprong in de programmabegroting 2024-2027 en de extra aanvragen. In bijlage 1 is te zien dat er voor 2024 1.757.000 euro en voor 2025 1.757.000 euro gereserveerd is. Deze bedragen gaan we met dit voorstel toevoegen aan de begroting. Daarnaast is er voor 2024 825.000 euro extra nodig en voor 2025 is er 220.000 euro extra nodig. Deze bedragen komen bovenop de reeds gereserveerde bedragen en worden ook via de bijgevoegde begrotingswijziging toegevoegd aan de begroting.

De extra aanvraag past in het kader van de uitvoering van de Strategische Agenda en in de reserve Fonds Zoetermeer 2040 is hiervoor de aanwezige ruimte beschikbaar. De vrij beschikbare ruimte van de reserve Fonds 2040 (inclusief Rif) bedraagt per eind 2030 € 68 mln. en wanneer de verwachte afdrachten van de grondexploitaties en deelnemingen worden meegerekend € 83 mln. Voor het programma Meerzicht gaat hier nog een mogelijke besteding van ca. € 5 mln. af. Het fonds is daarmee toereikend om de extra bijdrage van ca. € 1.045.000 te kunnen onttrekken.

Kosten	Post eerdere besluitvorming (Zie bijlage 1)	Aanvraag voor 2024*	Aanvraag voor 2025*
Besluitpunt 1.			
1.a/j Programmteam Dutch Innovation Park	a3	235	235
1b Woningbouwprogrammering, voorbereiding bestemm. plan	b1	220	220
1c Nieuwe initiatieven	b2	200	200
1d Gemeentelijke inzet woningbouwprogramma	b3	900	900
1e Schaalsprong, openbaar vervoer en stationsgebied	b4	120	120
1f Binden en onderhouden relatienetwerk/ investeren in de stad	d2	120	120
1g. Procesondersteuning en uitvoering Visie Zoetermeer 2040	d1	592	592
1h Voorbereiding programma Woningbouw als aanjager	b1,	370	190
1i Ontwikkeling Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040	d1	425	0
Totaal/beschikbaar te stellen		3.182	2.577
Dekking		Dekking 2024*	Dekking 2025*
Besluitpunt 2a.			
<i>Gereserveerd in Fonds Zoetermeer 2040 (Schaalsprong)</i>		<i>1.757</i>	<i>1.757</i>
<i>Extra aanvraag Fonds Zoetermeer 2040 (via dit voorstel)</i>		<i>825</i>	<i>220</i>
Totaal t.i.v. Reserve Fonds 2040 (exploitatiebudget)		2.582	1.977
Besluitpunt 2b.			
Te verhalen kosten (exploitatiebudget)		285	285
Besluitpunt 2c.			
Vorbereidingskosten vooruitlopend op grex IMVA (Investeringsbudget)		315	315
Totaal		3.182	2.577

*bedragen x € 1.000

Bij de volgende besluiten gaat het om een aanvullende aanvraag van middelen bovenop de eerder gereserveerde middelen in de reserve Fonds Zoetermeer 2040 met de volgende bedragen:

- Besluit 1a/j: Voor het programmteam Dutch Innovation Park € 30.000 in 2024 en 2025
- Besluit 1h: Voor programma Woningbouw als Aanjager voor een Sociaaleconomisch Krachtige Stad is in 2024 € 370 nodig en in 2025 € 190.000 In het raadsbesluit van 2022 is hiervoor eerder een incidenteel budget van € 196.000 beschikbaar gesteld;
- Besluit 1i: Voor de ontwikkeling van de Ruimtelijke Strategie is in 2024 € 425.000 nodig

De totale kosten bedragen voor 2024 € 3.182.000 en voor 2025 € 2.577.000 Dit gesplitst in een exploitatiegedeelte en een investeringsgedeelte.

De exploitatielasten bedragen in totaal € 2.867.000 voor 2024 en € 2.262.000 voor 2025, de kosten worden als volgt gedekt (c.q. verwerkt):

- Een bijdrage van de reserve Fonds Zoetermeer 2040 van € 2.582.000 voor 2024 en van € 1.977.000 voor 2025;
- Een bijdrage vanuit kostenverhaal ter grootte van € 285.000 voor 2024 en van € 285.000 voor 2025.

Het investeringsgedeelte van het voorstel bedraagt voor beide jaren € 315.000

Controleprotocol

n.v.t.

Participatie en Communicatie

Dit raadsbesluit wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Duurzaamheid

n.v.t.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

n.v.t.

Rapportage en evaluatie

Via de voortgangsrapportage Ruimtelijk Fysieke projecten wordt u tweemaal per jaar op de hoogte gehouden van de stand van zaken, resultaten en (financiële) voortgang van de verschillende programma's die al lopen. Rapportage over de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 en de programma's in voorbereiding vinden via het traject van de Strategische Agenda plaats.